

НОВІ ФОРМИ МОВЛЕННЄВОГО ПОРТРЕТУ АНГЛОМОВНИХ ЖІНОЧИХ ПЕРСОНАЖІВ У ФОРМУВАННІ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА

Лозовська К. О.

асистент кафедри перекладу та слов'янської філології

Криворізький державний педагогічний університет

м. Кривий Ріг, Україна

У нашому дослідженні зосереджуємо увагу на моделях поведінки притаманних жінкам. Гендерні студії, хоча і є досить молодою галуззю лінгвістики, втім дуже швидко набирають популярності серед дослідників. Мета гендерних досліджень полягає в тому, щоб розкрити студентам питання гендеру на соціальному, культурному та психологічному рівнях та навчити їх використовувати набуті знання у власних практиках [5, с. 168]. Розуміння гендерних відмінностей, що проявляються у мовленні чоловіків та жінок, розбіжностей їх способу життя, розширює світогляд лінгвістів, допомагає краще зрозуміти психологічний стан людини, що сприяє налагодженню спілкування між представниками різних країн і культур.

Однією з тенденцій сучасного світу є збільшення значущості жіночих персонажів у кіноіндустрії. Даний факт можна підтвердити статистично, звернувшись до відсоткового співвідношення жіночих та чоловічих ролей у фільмах за останні десять років. Так, можемо побачити, що кількість жіночих ролей у порівнянні з чоловічими з 2011 р. збільшилась від 25,6% до 47,8% у 2020 р. [3]. Такий значний зріст не міг не позначитись на тому, які образи втілювали ці персонажі, оскільки для того щоб відобразити соціальні зміни та привернути увагу аудиторії, режисери намагалися урізноманітнити жіночих персонажів. Це призвело до розширення кількості вже наявних образів.

Існує багато класифікацій жіночих персонажів, однак у нашому дослідженні звертаємось до класифікації О. Кісь (2004) [1], яка у 2015 р. була доопрацьована О. Філоненко. Ця класифікація охоплює такі образи: «Жінка-барбі», «Попелюшка», «Гламурна дівуля», «Жінка-стерва», «Супержінка», «Космо-жінка», «Берегиня», «Феміністка» та «Мілітарна жінка» [2]. Наведені вище моделі представляють широку гаму різних рис, притаманних жінкам сучасності. Однак, кіноіндустрія не стоїть на місці, і з часом на перший план починають виходити нові, до цього не відомі образи, що швидко завойовують увагу глядачів.

Одним з таких, на нашу думку є образ, який визначаємо «Мила психопатка». Для того щоб краще розуміти, які риси притаманні цьому персонажу, можемо звернутись до класифікації 12 архетипів К. Юнга [6]. «Мила психопатка» є своєрідним поєднанням двох образів, а саме: «Бунтар» та «Блазень».

Сутність «Бунтаря» у тому, що для нього є характерним ламання правил. Даний персонаж шукає помсти та розправи, намагається вчинити переворот у суспільстві. Його недолік полягає у тому, що він може переступити лінію між добром та злом. Його стратегія – знищувати та шокувати [6].

Визначна ідея «Блазня» полягає в тому, що життя дається тільки один раз. Він живе моментом, отримуючи від нього задоволення. Його ціль у житті – добре проводити час та робити цей світ яскравішим. Він боїться нудьги та того, що може почати набридати іншим. Він завойовує прихильність та симпатію інших жартами та кумедністю. Слабкі сторона: легковажність і марнування часу [6].

Наочним прикладом образу «Мила психопатка» є Харлі Квін з фільму «Загін самогубців» (*Suicide Squad*), що вийшов під режисурою Девіда Еєра у 2016 р. Фільм є третім у кіновсесвіті DC та є заснованим на сюжеті однойменного коміксу франшизи DC, що розповідає історію команди злочинців-шибайголов, яких найняли для порятунку світу після смерті Супермена.

Харлі належить до кримінального світу і закохана у Джокера, «короля» темної сторони Готем-сіті. Це характеризує її як «Бунтаря», який йде проти правил суспільства і держави. Втім, за сюжетом, її задача – врятувати світ і це визначає Харлі як позитивний персонаж. Таким чином вона постійно переступає межу між добром і злом. Протягом фільму Харлі виступає частково як комедійний персонаж («Блазень»), оскільки через її божевілля ніхто не знає, чого від неї можна очікувати.

Зазвичай вона вдається до використання чорного гумору, сарказму та алогізмів, що можна продемонструвати такими прикладами: “*Huh? What*

was that? I should kill everyone and escape? Sorry. The voices. I'm kidding! Jeez! That's not what they really said"; *"Harley Quinn, nice to meet ya! Love your perfume. What is it? The stench of death?"*. Як прояв того, що вона живе моментом, наведемо таку репліку: *"I sleep where I want, when I want, with who I want"*. Жага до помсти реалізується в кінці фільму, коли Харлі мститься Відьмі за своїх нових друзів: *"I like what you're sellin', lady. There's just one teeny problem. You messed with my friends"*.

Можна навести приклади того, як її характеризують інші персонажі. Джокер: *If you weren't so crazy, I'd think you were insane.*; на питання Харлі, чи хоче Крок її з'їсти, він відповідає: *Hell, no. I don't want your crazy.*

Зазначимо, що образ Харлі Квін має порівняно невелику історію, адже вона вперше з'явилась у коміксах у 1992 році, втім швидко набула популярності. Окрім двох частин «Загону самовбивць», вона відіграє провідну роль у сольному фільмі «Хижі пташки (та фантастична Харлі Квін)» (2020) та мультсеріалі *Harley Quinn* (2020), задіяна у відеоіграх *Injustice 2* (2016), *Batman: The Enemy Within* (2017).

Таким чином, «Мила психопатка» – це дівчина, яка 1) з особистих причин йде проти системи; 2) отримує насолоду від помсти; 3) божевільна, а тому непередбачувана та кумедна; 4) ставиться до життя із сарказмом та чорним гумором; 5) не є взірцем для наслідування, але викликає у читача/глядача позитивні емоції.

Отже, можемо зробити висновок, що завдяки дослідженню наявних гендерних моделей поведінки, можливо краще зрозуміти образи, які ми бачимо на екранах, особливості їх мовлення, дій тощо. Нові архетипи, які додаються до наявних класифікацій, допомагають скласти реальне уявлення щодо специфіки мовлення жінок у сучасному світі глобалізації. Знання цих особливостей та гендерних моделей поведінки допоможуть майбутнім лінгвістам більш свідомо сприймати внутрішній світ людини, її місце у навколишньому середовищі, тобто розширити свій світогляд.

Література:

1. Кісь О. Моделі конструювання гендерної ідентичності жінки в сучасній Україні. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n27texts/kis.htm>
2. Тонких Н. Образ жінки в сучасній культурі: як побороти стереотипи. URL: <https://povaha.org.ua/obraz-zhinky-u-suchasnij-kulturi-yak-poboroty-stereotypy/>
3. Gender distribution lead actors in films in the U.S. 2011-2020. URL: <https://www.statista.com/statistics/692465/distribution-lead-actors-gender/>

4. Suicide Squad. URL: https://filmsmile.com/load/boeviki/suicide_squad_otrjad_samoubijc_2016/4-1-0-140

5. Sultana A.M. & Ahmad Sohaimi bin Lazim. Gender Studies in Teacher Education: An Empirical Research. Asian Social Science. Canadian Center of Science and Education. Vol 7 Issue 12, 2011. P.168-174.

6. Understanding Personality: The 12 Jungian Archetypes. URL: <https://conorneill.com/2018/04/21/understanding-personality-the-12-jungian-archetypes/>